

Kredyty budowlane od 30 proc. do 75 proc.

Normy kredytowe przy finansowaniu budownictwa mieszkaniowego w roku przyszłym ustalone zostały w sposób następujący:

Wysokość kredytu na budownictwo blokowe wynosi do 30 proc. kosztów budowy, a w Warszawie i niektórych większych miastach — do 40 proc. kosztów budowy, a to w zależności od wyposażenia budynku i jego odległości od centrum.

Wysokość kredytu na drobne budownictwo indywidualne nie może przekraczać 50 proc. kosztów budowy i sumy zł. 4000 na budynek jednorodzinny, a w Warszawie zaś, Gdyni, Poznaniu, Łwowie, Krakowie i Łodzi — sumy zł. 5.000. Na każde następne mieszkanie w budynku powyższa norma może ulec zwiększeniu o 50 proc., t. zn. o sumę zł. 2000, względnie zł. 2500, z tem jednak, że mieszkanie takie musi być gospodarczo samodzielne.

Wysokość kredytu na budownictwo zbiorowe nie może przekraczać 50 proc. kosztów budowy i sumy zł. 6.000 na jeden budynek, w miastach zaś: Warszawie, Gdyni, Poznaniu, Łwowie, Krakowie i Łodzi — zł. 7.000.

Wreszcie wysokość kredytu na remonty domów większych o nietylko mieszaniach wynosić może do 75 proc. kosztów remontu.

Szczególnie silny nacisk plan akcji na 1935 r. kładzie na budownictwo robotnicze. Akcja w tym zakresie, dostosowana do obecnych możliwości płatniczych robotnika, podjęta została w roku bieżącym. Z natury rzeczy była to akcja doświadczalna, oporująca sumami stosunkowo drobnymi — zł. 3.600.000. Na rok przyszły, w oparciu o doświadczenia r. b., plan przewiduje uruchomienie na ten cel zł. 7 milj., co stworzy podstawy dla podjęcia tej akcji w szerszym zakresie.

„O oddłużeniu rolnictwa“

Nakładem Związku Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorjalnego R. P. wydana została broszura adwokata Eugenjusza Barwińskiego i Stanisława Łazarowicza „O oddłużeniu rolnictwa“.

Jest to komentarz do rozporządzenia Prezydenta z dnia 24.10.1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych, oraz do rozporządzenia z dnia 28.3.1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Na rozporządzeniu o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych ma podobno ostatecznie zakończyć się działalność ustawodawcza rządu, zmierzająca do oddłużenia rolnictwa i przyjęcia z pomocą właścicieli rolnym, znajdującym się, wskutek kryzysu, w ciężkim położeniu gospodarczym.

Ze świata

Rozwój lotnictwa Co przyniosą najbliższe lata?

Lotnictwo jest jedną z tych dziedzin, w których każdy nieomal dzień przynosi jakieś zmiany ulepszenia. To też nigdzie chyba nie było tak wielu procentów i przepowiedni na temat dalszego rozwoju i postępu.

Wróży tego rodzaju nie muszą mieć zresztą nie wspólnego z wiedzą tajemną czy czarą magią. Można zawsze mniej więcej przewidzieć praktyczne potrzeby związane z lotnictwem. A z nimi są wszak związane poszukiwania ulepszeń i konstruktorów.

Ostatnio np. samoloty sportowe i wojskowe osiągnęły bardzo już wielką szybkość, w dalszym ciągu powolne są natomiast aparaty pasażerskie i towarowe. Trzeba się więc teraz spodziewać dążeń do ulepszeń w tej także dziedzinie. Dla osiągnięcia dużej szybkości trzeba będzie przystosować samoloty do lotów na wysokości 6000 — 8000 metrów, a może w przyszłości nawet w stratosferze. Dąłoby to zarówno mniejszy opór rzadkiego na takiej wysokości powietrza, jak i spokojną zazwyczaj atmosferę. Burze na tej wysokości dużo jeszcze ponad chmurami są niemal niespotykane. Ale zbudowanie takiego aparatu, to nietylko kwestia możliwości wzniesienia się i utrzymania tak wysoko, ale również problem zapewnienia pasażerom dostatecznej ilości tlenu do oddychania.

Trudnym orzechem do zgryzie-

„Dobrowolne i samodzielne organizacje wiejskie szkołą samowychowania obywatelskiego i samopomocy gospodarczej“

Odbity ostatnio Walny Zjazd C. T. O. i K. R., reprezentujący ponad 6000 ogniw organizacyjnych, powziął szereg uchwał, które warto się zająć.

Przedewszystkiem Zjazd wypowiedział się za dobrowolną i samodzielną organizacją gospodarczych i kulturalnych placówek wiejskich, przeciwstawiając się poglądom, jakoby wszystkie przejawy jej życia „winny być regulowane narzuconym trybem w ramach samorządu gospodarczego względnie terytorjalnego“.

PRZECIW PRZYMUSOWI

To przeciwstawienie przejawia się z całą ostrością w powyższych uchwałach:

a. Możliwość posiadania własnych dobrowolnych zrzeszeń oświatowo-zawodowych i gospodarczych jak: Kółka Rolnicze, Spółdzielnie, Kola Gospodyń i Kola Młodzieży Wiejskiej — drobne rolnictwo uważa za swoją największą zdobycz i środek prowadzący do podniesienia ogólnej kultury wsi.

b. Dobrowolne i samodzielne organizacje oświatowe i kulturalne wiejskie były w okresie niewoli narodu — ośrodkami pracy i walki o byt gospodarczy i duszę polską — dziś zaś stają się szkołą samowychowania obywatelskiego i samopomocy gospodarczej drobnego rolnictwa, zbliżając treść życia naszego wolnego Państwa do wsi.

c. Praca izb rolniczych, czy też akcje rolne podejmowane przez samorządy terytorjalne, mające aspiracje do powszechności zwłaszcza w dziedzinie oświaty rolniczej, nie ugruntowują się należycie i nie pro-

wadzą do postępu bez istnienia i pracy dobrowolnych zespołów ludzi, idących ochotniczo i ofiarnie w pierwsze szeregi.

d. Zaradności gospodarczej i aktywnego nastawienia człowieka wsi do otaczających go zjawisk społecznych i ekonomicznych nie uzyska się przez szerokie akcje, oparte na przymusie i przymusowych organizacjach.

Zjazd stwierdza, że tylko dobrowolna organizacja rolnicza może dać Państwu świadomego swych praw i obowiązków obywatela i dobrego gospodarza.

e. Dobrowolna praca we własnych organizacjach z ludnością innych narodowości na ziemiach wschodnich niesie za sobą życie się i możliwość korzystania z wielkiego dorobku kultury polskiej.

Są to postulaty drobnego rolnictwa. Postulaty słuszne. Idą one wyraźnie przeciw panującym dzisiaj tendencjom tłumienia wszelkiej inicjatywy prywatnej w działaniu gospodarczym. Jest to bardzo charakterystyczne dla nastrojów wsi.

ORGANIZACJA ZBYTU Z POMINIĘCIEM POŚREDNICTWA

Zjazd zajął się również żywo sprawą organizacji zbytu, która jest naprawdę fatalna:

Zjazd CTO i KR. stwierdza, że najpilniejszym zadaniem zrzeszonego rolnictwa jest zorganizowanie jak największej energii i środków w zakresie organizacji zbytu.

W polityce gospodarczej państwa uwzględniany być musi nietylko eksport zagranicę, kurczący się coraz bardziej, i ograniczony kontyngentami i kompensatami — ale przede wszystkim obrót wewnętrzny, jak również import artykułów, godzących w interesy gospodarcze rolnictwa (dusze, juta, ryby itp.).

Wszelkie wybujałe, lub nieproporcjonalne obciążenia obrotu wewnętrznego opłatami rzeźmieni, targowemi i t. d. muszą być usunięte.

Taryfy kolejowe mimo udzielenia wielu zniżek na różne artykuły nie uwzględniają jeszcze należycie interesów rolnictwa w zakresie przewozu produktów rolnych i zwierząt rzeźnych.

Koniecznym jest wprowadzenie standaryzacji produktów rolnych i produktów hodowli. Zjazd uchwala przeprowadzić w najbliższym roku gospodarczym w Kółkach Rolniczych kampanję w kierunku jednolitych zasiewów, umożliwiających zbył jednolitego towaru — oraz akcję zbiorowych sprzedaży przy pomocy spółdzielczości, możliwie bezpośrednio odbiorcom z unikaniem pośrednictwa.

ODDŁUŻENIE

Walny Zjazd CTO i KR. docenia całkowicie akcję, podjętą przez rząd w kierunku częściowego odciążenia rolnictwa uwidocznioną w ostatnich dekreтах w sprawie zadłużenia rolniczego — zjazd stwierdza potrzebę wydania jak najszybciej rozporządzeń wykonawczych.

Zjazd wyraża jednak głęboką troskę, czy akcja rządu mająca na celu odciążenie warsztatów rolnych i umożliwienia im wywiązywania się z zobowiązań kredytowych nie zostanie zaszachowana przez pogłębiającą się nieopłacalność gospodarstw rolnych wskutek spadku cen produktów rolnych i niedostosowania jeszcze całokształtu życia gospodarczego do zmniejszonej wartości pieniądza.

OBROT ZIEMIĄ

Następnie Zjazd zwraca się do Ministra Rolnictwa, by przy ustalaniu nowych norm szacunkowych ziemi uwzględnił konieczność sprawozdania cen ziemi do realnych wartości, najwięcej krzywdy bowiem wyrządziło rolnictwu nieuczaskanie w szubowanie wysokich cen ziemi w ubiegłych latach zarówno w parcelacji rządowej, bankowej, jak i prywatnej. W zakresie obrotu ziemią niemożliwym jest dziś dla drobnego rolnictwa płacenie większych zadatków gotówką — koniecznym jest szczególnie w związku z t. zw. likwidacją nadmiernie zadłużonych warsztatów większej własności ziemskiej wypuszczenie w dostatecznej wysokości listów renty ziemskiej, umożliwiającej żywszy obrót ziemią.

DALSZA OBNIŻKA OPROCENTOWANIA I ULGI

Zjazd zwraca się do rządu, by uwzględniając dzisiejszą dochodowość warsztatów rolnych i całkowite wyczerpanie środków obrotowych obni-

żył oprocentowanie zadłużeń rolniczych przy przeprowadzeniu obecnej regulacji i konwersji, gdyż normy ustalane w dekretach uważamy za wysokie do obecnych możliwości rolnictwa.

Zjazd zwraca się również z prośbą, by w wydawanych rozporządzeniach wykonawczych uwzględniano w szerszej mierze ulgi w zakresie kredytu melioracyjnego udzielanego drobnej własności ziemskiej zarówno w listach obligacyjnych P. B. Rolnego, jak i z funduszu na melioracje rolne.

NARASTAJĄCE KONIECZNOŚCI

Uchwały podkreślają konieczność regulacji i racjonalizacji zbytu i wypowiadają się za sprzedającą bezpośrednią, z usunięciem zbędnego pośrednictwa. Co to w naszych stosunkach oznacza, każdy dobrze rozumie.

Nie wypowiadając się, co do ustaw oddłużeniowych, drobne rolnictwo pragnie coszybszego wyjaśnienia sytuacji przez wydanie rozporządzeń wykonawczych.

Słusznie podkreślono, że akcja oddłużeniowa może być całkowicie chybiona, gdyż mimo wszystko, nieopłacalność gospodarstw rolnych pogłębia się wskutek spadku cen artykułów rolnych, bez należytej kompensaty wyrównawczej w formie usunięcia „nożyc“ (Dotychczasowa akcja nie odpowiada w całości potrzebom).

Lekarze domowi w ubezpieczalniach Od 1 grudnia na Kresach Wschodnich — a kiedy w Warszawie?

Decyzja wprowadzenia lekarzy domowych zapadła ostatecznie. Dnia 1 grudnia wprowadzono lekarzy domowych na kresach, np. w Wilnie.

1 stycznia miano wprowadzić ich w Warszawie i innych większych miastach. Jednakże w związku z pertraktacjami o płace lekarzy wprowadzenie lekarzy domowych jest narażone na opóźnienia. W Warszawie pojawienie się lekarzy domowych dopiero w lutym albo marcu.

Sfery lekarskie wysuwały, jak wiadomo, bardzo wiele zastrzeżeń w stosunku do instytucji lekarza domowego, to też do wiceministra opieki społecznej, p. Jastrzębskiego, udala się delegacja Naczelnej Izby Lekarskiej i zarządu głównego Związku Lekarzy Państwa w osobach prof. dr. M. Michałowicza, dr. K. Okolskiego, dr. A. Huszczy, dr. A. Kamlera i dr. A. Pietrasiewicza. Delegacja oświadczyła p. wiceministrowi, że Naczelna Izba Lekarska dopiero 30 listopada r. b. została poinformowana o zarządzeniu Ministerstwa co do wprowadzenia z dn. 1 grudnia r. b. organizacji lekarzy domowych w Ubezpieczalniach Społecz-

nych. Delegacja prosiła o odroczenie wprowadzenia w życie tego zarządzenia o 2 tygodnie, aby w ciągu tego czasu wyjaśnić ogółowi lekarzy nowe warunki pracy.

W odpowiedzi p. wiceminister oświadczył, że N. I. L. była w swoim czasie wezwana do złożenia swej opinii o zasadach organizacji lekarza domowego w ostatecznym terminie 15 listopada r. b. i była poinformowana, że po tym terminie wydane będzie polecenie niezwłocznego wprowadzenia w życie nowej organizacji. Bezskuteczna pozostała też interwencja delegacji w sprawie stale obniżających się uposażeń lekarzy przy niezmiennie wysokich kosztach administracji. Pan Jastrzębski oświadczył, że prowadzone są obecnie badania nad obniżeniem kosztów ubezpieczeń, natomiast podwyższenie uposażeń lekarzy wobec istniejących umów jest niemożliwe. Wiceminister obiecał natomiast, że w przyszłości (?) sprawa ubezpieczenia lekarzy winna być zbadana z całą troskliwością i możliwie szybko rozstrzygnięta w ten sposób, by w granicach dzisiejszych kosztów globalnych znaleźć sposób słusznego wynagrodzenia lekarzy.

Postulaty wysunięte przez Zjazd są dowodem, że organizacja drobnego rolnictwa nie ograniczyła się do partykularza, lecz spokojnie, tem niemniej może dlatego jeszcze bardziej krytycznie, wyraziły swój sąd o wielu poruszanych sprawach. Jest to objaw dodatni.

Wreszcie obrót ziemią. Koniecznym jest sprowadzenie cen ziemi do granicy realnej wartości oraz uruchomienia całego aparatu umożliwiającego żywszy i zdrowszy obrót ziemią.

PRZECIW P. M. Z. I P. Z. R.

Ostro występuje Zjazd przeciw P. M. Z. i P. Z. R. stwierdzając, że działalność Poleskiego Międzykomunalnego Związku jak i Powiatowych Związków Rolniczych odbiega całkowicie od ram określonych dekretem P. Prezydenta o Izbach Rolniczych i statutem Izby Poleskiej i uniemożliwia swobodną pracę dobrowolnych organizacji rolniczych, wprowadzając ponadto duże obciążenie w postaci przymusowego opodatkowania, corocznym zyspem zboża.

Zjazd wypowiada się całkowicie przeciwko tego rodzaju pracy rolniczej i tendencjom przeszerzania koncepcji poleskiej również na inne tereny i poleca Prezydium złożenie w tej sprawie należytego oświadczenia panu Ministrowi Rolnictwa i Ministrowi Spraw Wewnętrznych z prośbą o uporządkowanie nienormalnego stanu.

Wobec tego zachodzi jawna kolizja pomiędzy nakazaną lekarzowi przez ustawę tajemnicą lekarską a wymaganiami władz skarbowych ujawnienia przez lekarza nazwisk wszystkich swoich pacjentów.

Ten stan rzeczy wymaga sprostowania, gdyż rozporządzenie o ordynacji podatkowej wprowadza obowiązek spełnienia czynu, zagrożonego jako przestępstwo w kodeksie karnym karą do 2 lat więzienia oraz napiętnowanego przez moralność wszystkich wieków i ludów od Hipokratesa począwszy, jako ciężkie przewinienie moralne.

N. I. L. zwraca również uwagę, że b. często chorzy podają lekarzom nazwiska zmyślane, czego zachować zupełnie nieogno. Lekarze nie mają możliwości sprawdzenia tożsamości pacjentów, wobec czego nie można wskazywać przez nich nazwisk pacjentów uważać za materiał dowodowy.

Paradoksalna sytuacja lekarzy Za wykonanie ordynacji podatkowej grożą 2 lata więzienia

Zarząd Naczelnej Izby Lekarskiej przesłał p. Ministrowi Skarbu pismo, w którym prosi o wydanie zarządzenia, zmieniającego par. 74 rozporządzenia z dn. 19 września r. b. o wykonaniu ordynacji podatkowej w ten sposób, by lekarze zwolnieni byli od podawania nazwiska pacjentów. Stosownie bowiem do rozporządzenia o wykonywaniu praktyki lekarskiej, lekarze obowiązani są do zachowania w tajemnicy wszystkich, o czym się dowiadują podczas i wskutek wykonywania swego zawodu. Wśród dozwołonych ustawowo wyjątków od tej zasady nie jest wymieniony przypadek przedstawiania

Rokowania węglowe polsko-brytyjskie

LONDYN, (PAT). 4.12. „Times“ donosi, że polsko-brytyjskie rokowania węglowe potrwają zapewne około tygodnia, gdyż kwestie kontyngentów na poszczególne rynki zbytu muszą być ujęte cyfrowo. Zdaniem „Timesa“, są wszelkie nadzieje, że rezultatem rokowań będzie definitywne porozumienie.

W KILKU WERSZACH

SYTUACJA WALUTOWA

Wczoraj na giełdach walutowych nastąpiło dalsze wzmocnienie franka szwajcarskiego, poważny spadek funta oraz lekkie osłabienie dolara. Dewiza na Zurych notowana: w Warszawie 172,20 wobec 172,03 w sobotę, w Paryżu 492,25 przy otwarciu wobec 492,50 przy sobotnim zamknięciu. W Zurychu notowania dewizy na Paryż wykazują spadek z 20,31% do 20,29%. Dewiza na Londyn spada w Warszawie z 26,38 w sobotę do 26,30, w Zurychu z 15,33% do 15,29%, w Paryżu z 75,51 do 75,30. Dolar osłabił bardzo nieznacznie. Belgia wykazuje pewne wzmocnienie, Medjolan jest raczej słabszy.

„INFORMATOR EKSPORTOWY“
1 grudnia r. b. ukazał się Nr. 34 „Informatora Eksportowego“, wydawanego pod redakcją Państwowego Instytutu Eksportowego. Podobnie, jak w każdym numerze, znajdując się w rubrykach specjalnych informacje aktualne na temat zmian przepisów dewizowych, kontyngentowych, celnych i traktatowych w poszczególnych krajach odbiorczych.

„PRZEGLĄD GOSPODARCZY“
Wyszedł z druku zeszyt 23 „Przeglądu Gospodarczego“ z dnia 1 b. m., zawierający następującą treść:

„Przegląd sytuacji“, „W sprawie programu morskiego“, „Wejście w życie ordynacji podatkowej“, „Z gospodarczego położenia Francji“, „Polityka traktatowa Z. S. R. R.“

Pozatem zeszyt zawiera: Notatki, Rynek pieniężny, Rynki towarowe oraz Kronikę.

„Podaj dalej“

Na ulicach Warszawy kolportowany jest chrześcijański informator „Podaj dalej“, propagujący hasło narodowej samostarczalności gospodarczej.

Dla Polaków jest on miłą niespodzianką i dobrym przewodnikiem w handlu.

Na giełdach

GIĘŁDA PIENIĘŻNA

Waluty: Dolar 5.28.5, frank francuski 34.95, frank szwajcarski 171.65, funt szterling 86.26, marka niemiecka 187.25, szyling austriacki 98.25, korona czeska 25.70.
Monety: Dolar złoty 8.91.5, rubel złoty 4.58.75.
Dewizy: Berlin 212.80, Belgia 124.15, Gdańsk 172.76, Holandia 358.25, Kopenhaga 117.30, Londyn 26.23, Nowy Jork 5.29.75, Nowy Jork (kabel) 5.30.25, Paryż 34.92, Praga 22.12, Szwajcaria 172, Wiedeń 45.25.

Papiery procentowe: 3 proc. Poł. Budowlana 45.85, 4 proc. Poł. Dolarowa 53.5, 4 proc. Poł. Inwestycyjna 115.5, 5 proc. Poł. Konwersyjna 65, 6 proc. Poł. Dolarowa 73, 3 proc. Poł. Dillonowa 85.75, 7 proc. Poł. Stabilizacyjna 69.3, 7 proc. Poł. Dolarowa Warszawa 85.5, 7 proc. Poł. Śląska 67, 4.5 proc. Listy Zast. Ziemskie 52.5, 4.5 proc. L. Z. T. K. m. Warszawa 66.25, 5 proc. skomwertowane L. Z. T. K. m. Warszawa 59.88, 6 proc. Obligacje m. Warszawa VIII i IX em. 60.25.
Akcje: Bank Polski 94.5, Lilpop 10.30, Starachowice 18, Warsz. Tow. Akc. Fabr. Cukru 23.5, Ostrowiec 20, Modrzewia 4, Haberbusch 36.25.

GIĘŁDA ZBOŻOWA

Warszawa, 3.12. — Giełda zbożowa francu Warszawa za 100 kg.: żyto I standard 700 gl. 18.25—18.75; II stand. 687 gl. 13.00—13.25; pszenica jara czerwona szklista 775 gl. 19.50—20.00; pszenica jednolita 742 gl. 18.50—19.00; pszenica zbierana 731 gl. 17.50—18.00; owies I stand. niezadecyzowany 497 gl. 14.25—14.75; owies II stand. lekko zadecyzowany 468 gl. 13.25—14.25; III stand. 438 gl. 12.75—13.25; jęczmień browarny 698 gl. 19.50—21.00; jęczmień przemysłowy 678/673 gl. 17.00—17.50; jęczmień o wadze 649 gl. 15.50—16.00; jęczmień o wadze 620.5 gl. 15.25—15.50; groch polny z workiem 24.00—26.00; groch Wiktoria z workiem 47.00—50.00; wyka 20.00—21.00; peluska 20.50—21.50; seradela podw. czyszcz. 12.00—13.00; rzepak i rzepak zimowy 45.00—46.50; rzepak i rzepak letni 40.50—42.00; tulin nieb. 7.25—7.75; tulin złoty 8.50—9.50; koniczyzna czerwona surowa 100.00—115.00; koniczyzna czerwona bez kaniarki o czystości 97 proc. 125.00—140.00; koniczyzna biała surowa o czystości 97 proc. 85.00—110.00; koniczyzna biała surowa 55.00—70.00; mak niebieski z workiem 43.00—46.00; ziemniaki jadalne 3.00—3.25; mąka pszena gat. I B 31—33; I C 29.00—31.00; I D 27.00—29.00; I E 25.00—27.00; gat. II B 23.00—25.00; II D 22.00—23.00; II F 21.00—22.00; II G 20.00—21.00; gat. III A 15.00—16.00; mąka żytnia I 55 proc. 22.50—24.00; mąka 0-65 proc. 21.50—22.50; II gat. 16.00—17.00; mąka żytnia razowa 16.00—17.00; mąka żytnia posłednia 14.00—14.50; otreby pszenne gr. stand. 11.00—11.50; pszen. średnie 10.00—10.50; otreby pszenne mialkie 10.00—10.50; żytnie 8.50—9.00; kucheniane 16.25—16.75; rzepakowy 12.75—13.25; kucheniane 12.44—14.44 proc. 17.25—17.75; żyta sojowa 20.50—21.00; siemię lniane 45.00—46.50. Ogólny obrót 5.517 tonn w tem żyta 2.723 tonn. Usposobienie stałe.